

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana

T: 01 471 33 22

F: 01 431 81 17

E: gp.dgZR@urszr.si

www.sos112.si

Številka: 007-3/2016-77 - DGZR

Datum: 16. 05. 2017

Zadeva: PODROBNEJŠA VSEBINA OCEN TVEGANJA ZA POSAMEZNE NESREČE

RAZLIČICA 3

Na podlagi drugega odstavka 10. člena Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14, 13/17) Uprava RS za zaščito in reševanje objavlja podrobnejšo vsebino ocen tveganja za posamezne nesreče v zvezi z vsebino, določeno v prvem odstavku 10. člena Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.

Ocene tveganja za posamezno nesrečo vsebujejo naslednje vsebine:

1 Uvod

Uvod praviloma vsebuje:

- naziv ocene tveganja za nesrečo,
- naziv nosilca, ki je odgovoren za izdelavo ocene,
- seznam sodelujočih organov in ostalih sodelujočih,
- pravne in druge podlage ocene tveganja za posamezno nesrečo (navede se pravne podlage, kot izhajajo iz podpornih dokumentov evropske komisije in Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, pa tudi vse področne pravne podlage, če vsebina v ocenah tveganja za posamezne nesreče izhaja tudi iz teh pravnih podlag),
- namen in potek izdelave ocene tveganja za obravnavano nesrečo,
- povzetek načrta za izdelavo ocene tveganja za posamezno nesrečo.

2 Opis metod in tehnik, uporabljenih pri izdelavi ocen tveganja za posamezne nesreče

V to poglavje se vpiše in na kratko opiše metode in tehnike, ki jih je določil nosilec v sodelovanju z vsemi sodelujočimi iz nabora standarda SIST/ISO IEC 31010 oziroma morebitne druge ali dodatne metode in tehnike, ki se uporabljajo na tem področju in so uporabljene pri izdelavi ocene tveganja za posamezno nesrečo za ugotavljanje, analiziranje in ovrednotenje tveganja za obravnavano nesrečo.

Splošni pristop, opisan v mednarodnem standardu SIST ISO 31000, podaja načela in smernice za obvladovanje vseh vrst tveganja sistematično, pregledno in verodostojno ter v kateremkoli obsegu in kontekstu. V tem standardu je obravnavan celoten proces obvladovanja tveganja – ocenjevanje tveganja je del tega procesa. Posamezne vsebine ocen tveganja (ugotavljanje tveganja, analiziranje tveganja in ovrednotenje tveganja) so podrobneje opisane.

Standard SIST ISO 31010 je podporni standard za SIST ISO 31000 in obravnava tehnike ocenjevanja tveganj ter daje napotke (navodila) za uporabo različnih tehnik za izdelavo ocene tveganja. Standard je splošen in se ga uporablja za vse oblike tveganj, tudi za tveganja za nesreče. Posamezne tehnike so v standardu opisane. Sestavni del standarda je tabela, v kateri je določena uporaba različnih tehnik (tools) za posamezne faze izdelave vsebine ocene tveganja za posamezno nesrečo (ugotavljanje tveganja, analiziranje tveganja, ovrednotenje tveganja). Primer: metoda zbiranja zamisli («brainstorming») je priporočljiva tehnika za ugotavljanje (identifikacijo) tveganja za nesrečo, neuporabna pa na primer za analiziranje in ovrednotenje tveganja za nesrečo.

Uporaba metod in tehnik iz standarda SIST/ISO IEC 31010 za izdelavo ocen tveganja za posamezne nesreče, katerih pregled je v prilogi dokumenta, in je obenem preko uporabniškega imena in gesla dostopen tudi na strežniku Uprave RS za zaščito in reševanje kot državnega kordinacijskega organa, ni obvezujoča. Če so namesto ali poleg metod in tehnik iz standarda pri izdelavi ocene tveganja za posamezno nesrečo uporabljene druge metode (skladno z drugim odstavkom 12. člena Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki dopušča druge oziroma dodatne vsebine in posledično tudi metode in tehnike), se navede, katere in kako so bile uporabljene.

3 Ugotavljanje tveganja za nesrečo (opis značilnosti nesreče, scenariji tveganja)

- opis značilnosti

V to poglavje se vpiše opis nesreče kot pojava, značilnosti nesreče kot pojava in okoliščine, ki lahko povečajo možnost nastanka nesreče, ugotovitev možnih verižnih nesreč, okoliščine, ki povečujejo možnost nastanka nesreče z upoštevanjem preteklih velikih nesreč, ki bi se lahko v enakem ali večjem obsegu zgodile tudi v prihodnje. Prav tako se opiše večje nesreče, ki so se zgodile na območju države v preteklosti oziroma so na območju države povzročile posledice, kako je do nesreč prišlo, kakšen je bil »sprožilec« nesreče. Opiše se posledice (vsaj najbolj tipične: število žrtev, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, izseljenih, ter nekaj najbolj pomembnih podatkov, ki jih zahtevata predvsem druga in tretja alineja 4. točke, poleg tega pa še število sodelujočih na intervencijah, po vrstah reševalcev in stroški intervencij), območje, kjer so se te nesreče dogodile oziroma, kjer je prišlo do posledic ter višina škode, slednje še sploh, če so se zgodile v zadnjih 25 letih. Takšne podatke bi bilo smiselno zapisati tudi v posebni preglednici. Finančne posledice teh nesreč, zlasti nesreč, od katerih je minilo že nekaj časa, je priporočljivo, če je mogoče, preračunati tudi na današnje stanje (indeksacija). Če nesreč, ki jih obravnava ocena tveganja za posamezno nesrečo, pri nas še ni bilo, se strnjeno opiše najbolj tipične tovrstne nesreče iz tujine.

- scenariji tveganja

S scenariji tveganja se ugotovi možen razvoj, potek, trajanje in posledice konkretnega pojava posamezne nesreče in nabor možnih verižnih nesreč (scenariji več možnih tveganj). Priporoča se izdelavo dveh ali treh scenarijev tveganja za posamezno tveganje, če pa je mogoče, lahko tudi več. Od tega mora vsaj eden od scenarijev tveganja vsebovati več možnih tveganj z izrazitejšimi verižnimi nesrečami. Priporoča se izdelava realnih scenarijev tveganja, torej velikih nesreč, ki so se na območju države že zgodile oziroma so povzročile velike posledice tudi na ozemlju naše države. Za nekatere nesreče to ne bo možno storiti (npr. za terorizem in za jedrsko nesrečo), saj k sreči nekaterih takšnih oziroma večjih takšnih nesreč pri nas do sedaj še nismo doživeli. V vsakem scenariju se opredeli tudi njegov obseg (fizični, teritorialni), nastanek dogodka (kaj je privedlo do dogodka in »sprožilec« dogodka), dolžina, intenzivnost in časovni razvoj dogodka, ali je dogodek pričakovan/se prebivalstvo lahko pripravi itd... ter verjetnost, da se tak scenarij uresniči. V praksi bo pri hujših pojavih tveganja skoraj vsak scenarij tveganja že do neke mere scenarij več možnih tveganj (verižna nesreča). Prav tako je treba, kjer je to smiselno, v en scenarij tveganja zajeti tudi mednarodni vidik pojavljanja tega tveganja, saj nas lahko hudo (in so nas že) prizadenejo tudi nesreče v tujini, od koder se posledice posredno ali neposredno neposredno razširijo k nam (npr. potres leta 1976 v Furlaniji, poplave 2012 v porečju Drave, jedrska nesreča v Černobilu leta 1986, mogoče pandemije in epidemije nalezljivih bolezni pri ljudeh, pojavi posebno nevarnih bolezni živali...). Pri analizah tveganja upoštevamo samo učinke teh nesreč v naši državi. Pri oblikovanju scenarijev tveganja lahko kot pomoč služi obrazec »Scenarij tveganja in središčna vprašanja«. Obrazec je objavljen na strežniku Uprave RS za zaščito in reševanje in je obenem tudi v prilogi tega dokumenta. Vsebina obrazca je bila povzeta in deloma prirejena iz publikacije Disaster Risk Assessment and Risk Financing (A G20 / OECD METHODOLOGICAL FRAMEWORK). Opisati je treba tudi verjetnost usresničitve oblikovanih scenarijev tveganja ter zanesljivost teh scenarijev (načeloma bo zanesljivost scenarijev tveganja, ki bodo obravnavali nesrečo ali zelo hudo nesrečo, ki se pri nas še ni zgodila, manjša).

Oblikovanje ustreznih, celovitih in kakovostnih scenarijev tveganja in nato tudi čim bolj kakovostnih analiz tveganja sta ena od ključnih dejavnikov pri ocenjevanju tveganj za nesreče, saj se nanje navezujejo tudi vse nadaljnje aktivnosti, povezane z obvladovanjem tveganj za nesreče in zlasti pri ugotavljanju zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče.

4 Analize tveganja na podlagi posameznih scenarijev tveganja (vplivi na ljudi, gospodarski in okoljski vplivi in vplivi na kulturno dediščino, politični in družbeni vplivi, ocena stopnje zanesljivosti podatkov in verjetnosti rezultatov analiz tveganja):

- vplivi na ljudi

v odvisnosti od vrste tveganja so to praviloma lahko naslednji vplivi: oceno števila smrtnih žrtev, števila ranjenih ali bolnih ljudi ljudi, število trajno evakuiranih ljudi, število ljudi, ki živijo in delajo na območjih, ki jih je prizadela določena nesreča in drugo (npr. vplivi na ranljive skupine prebivalstva, kot so otroci, starejši, socialno ogroženi. Za nesreče z morebitnimi dolgotrajnimi vplivi (kot so na primer nesreče z nevarnimi snovmi, jedrske ali radiološke nesreče, se po potrebi ti vplivi uporabijo/določijo z oceno smrtnih žrtev in ranjenih/bolnih ljudi v obdobju 10 let po nesreči.

- gospodarski in okoljski vplivi in vplivi na kulturno dediščino

v odvisnosti od vrste tveganja so to praviloma lahko naslednje kategorije: število, posledice in višina škode na in v objektih, stroški delovanja ministrstev in organov, ki izvajajo dejavnosti iz pristojnosti ministrstev v zaostrenih razmerah, obseg in višina škode na kmetijskih in gozdnih površinah, stroški omejitve uporabe hrane in dolgoročni stroški v verigi preskrbe s hrano, obseg in višina škode na vodnih telesih, število in škoda zaradi poškodovanih ali uničenih prometnih sredstev, število, škoda in stroški zaradi mrtvih ali poškodovanih/obolelih domačih ali prstoživečih živalih ter živali, ki jih je potrebno usmrtiti ali zdraviti, stroški za zdravljenje oziroma zdravstveno oskrbo ljudi, škoda zaradi prekinitve gospodarske dejavnosti, socialni in drugi podobni stroški, stroški intervencij in morebitne menarodne pomoči, stroški celovite dolgoročne obnove (sanacije) objektov in opreme, stroški celovite dolgoročne obnove (sanacije) kmetijskih in gozdnih površin, stroški celovite dolgoročne obnove (sanacije) vodnih teles, stroški okoljske obnove in druge okoljske škode ter dodatno, če so ti podatki na razpolago, (kar se ne upošteva pri izračunu škode in stroškov) še obseg prizadetega območja (v km² in % površine države), višina zavarovalniških izplačil zaradi nesreče, zmanjšanje BDP zaradi nesreče, zmanjšanje tujega turističnega obiska zaradi nesreče ter povečanje brezposelnosti zaradi nesreče. Končna vsota stroškov in škode (v evrih) predstavlja skupno višino vseh kategorij teh vplivov,

– politični in družbeni vplivi

Politični in družbeni vplivi se običajno merijo s pol kvantitativno lestvico in lahko v odvisnosti od vrste tveganja praviloma vključujejo kategorije kot so vpliv nesreče na delovanje državnih organov, vpliv nedelovanja pomembnih infrastrukturnih sistemov na vsakodnevno življenje, psihosocialni vplivi, notranjepolitična stabilnost države in vpliv na javni red in mir, finančna stabilnost države in zunanjepolitična /mednarodna stabilnost/(položaj) države.

Natančneje so vsi ti vplivi razdelani v dveh posebnih dokumentih, ki sta objavljena na strežniku Uprave RS za zaščito in reševanje in dostopni preko posebnega uporabniškega imena in gesla, prav tako pa sta tudi prilogi tega dokumenta. Vsi vplivi se ne razdeljujejo pri vseh tveganjih, pač pa je to odvisno od narave in posledic posameznega tveganja oziroma posameznih scenarijev tveganja. Tako v tem kot tudi v omenjenem dokumentu postavljen vrstni red vplivov, določa tudi strukturo prikaza rezultatov analize tveganja v ocenah tveganja za posamezne nesreče. Glede na raznolikost vplivov in množico različnih potrebnih podatkov je v pomoč izdelan poseben dokument, ki vsebuje nabor podatkov oziroma vplivov, ki jih za potrebe analiz tveganja lahko posredujejo posamezna ministrstva bodisi v vlogi nosilca bodisi v vlogi sodelujočega organa, ter drugi državni organi in drugi sodelujoči, kot jih določa 4. člen Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Vse potrebne podatke iz dejavnosti oziroma pristojnosti posameznih ministrstev, ki niso dosegljivi neposredno na ministrstvih (npr. podatki Zavoda varstvo naravne in kulturne dediščine, podatki ELES-a in elektrodistributerskih podjetij, Zavoda za gozdove Slovenije, DARS-a itd.), za namen analiz tveganj zagotovijo področno pristojna ministrstva.

Vedno se oceni vplive za vse izdelane scenarije tveganja, kar pomeni, da bo število analiz tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo enako številu scenarijev tveganja.

Poleg opisov se rezultati analiz tveganj lahko prikažejo tudi v enotnih predpripravljenih preglednicah. Med njimi so vsaj tri objavljene preglednice zelo zaželjene, pri tem pa bi bilo treba upoštevati tudi vse obravnavane scenarije tveganja oziroma izdelane analize tveganja.

1 VPLIVI NA LJUDI*

oznaka	Vplivi na ljudi	Število	Primerjava z merili tveganja
1.1	Število ljudi na prizadetih območjih		
1.2	Število mrtvih ljudi		
1.3	Število ranjenih ali bolnih ljudi		
1.4	Število obsevanih ljudi		
1.5	Število kontaminiranih ali zastrupljenih ljudi		
Vmesna vsota 1.3-1.5	Vrednost, ki se jo uporabi za merilo tveganja		
1.6	Število ljudi v zaklanjanju		
1.7	Število hospitaliziranih ljudi		
1.8	Število ljudi, ki zaužijejo tablete kalijevega jodida		
1.9	Število evakuiranih ljudi (začasni ukrep)		
1.10	Število evakuiranih ljudi (trajen ukrep)		
1.11	Število prizadetih ranljivih skupin prebivalstva na prizadetem območju, število prizadetih ljudi v okviru posamezne ranljive skupine	skupina/število ljudi	

2 GOSPODARSKI IN OKOLJSKI VPLIVI IN VPLIVI NA KULTURNO DEDIŠČINO*

Vse-bina	Razlaga vsebine	Število objektov, živali, površina (v km ²), obseg v ha ali km ² , v km (ceste, vodni objekti), % ali odstotne točke sprememb ... - odvisno od vsebine	škoda	Stroški sanacije, stroški zdravljenja, ...
2.1	Obseg prizadetega območja			
2.2	Število, posledice in višina škode na in v objektih	po CCSI (uredba o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena)		
2.3	Stroški delovanja Vlade, in ministrstev ter organov, ki izvajajo dejavnosti iz pristojnosti ministrstev, v zaostrenih pogojih	po ministrstvih in drugih državnih organih		
2.4	Obseg in višina škode na kmetijskih in gozdnih zemljiščih	v ha po vrsti zemljišč (pravilnik o evidenci in dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč)	škoda	
2.5	Omejitev uporabe hrane, lahko tudi daljši čas po nesreči			
2.6	Dolgoročni stroški v verigi preskrbe s hrano			
2.7	Obseg in višina škode na vodnih telesih (klasifikacija MOP)	po vrsti vodnih teles		
2.8	Število in škoda zaradi	število po vrstah prometnih		

Vse- bina	Razlaga vsebine	Število objektov, živali, površina (v km ²), obseg v ha ali km ² , v km (ceste, vodni objekti), % ali odstotne točke sprememb ... - odvisno od vsebine	škoda	Stroški sanacije, stroški zdravljenja, ...
	poškodovanih ali uničenih prometnih sredstev (klasifikacija prometnih sredstev?)	sredstev		
2.9	Število, višina stroškov in škode zaradi mrtvih ali poškodovanih (obolelih) domačih ali prostoživečih živali in zaradi živali, ki jih je potrebno usmrtiti ali zdraviti	število živali (rejnih, prostoživečih, domačih (mrtvih, poškodovanih (tudi zastrujenih, ...))	škoda	stroški
2.10	Stroški za zdravljenje/zdravstveno oskrbo ljudi	število ljudi		stroški
2.11	Škoda zaradi prekinitve gospodarske dejavnosti (prekinitvev proizvodnje, izgube zalog...)	po dejavnostih strnjena standardna klasifikacija dejavnosti (Statistični urad RS)		
2.12	Socialni stroški in drugi stroški	vrsta stroškov		Višina stroškov
2.13	Stroški intervencij in morebitne mednarodne pomoči (vsebino sil in sredstev določi URSZR?)	število in vrsta reševalcev na intervencijah		stroški
2.14	Stroški celovite dolgoročne obnove objektov in opreme	po CCSI (uredba o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena)		Stroški sanacije/ nadomestnih gradenj
2.15	Stroški celovite dolgoročne obnove (sanacije) kmetijskih in gozdnih zemljišč	po vrsti zemljišč (pravilnik o evidenci in dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč ...)		stroški
2.16	Stroški celovite dolgoročne obnove (sanacije) vodnih teles	po vrsti vodnih teles ?		Stroški sanacije
2.17	Stroški okoljske obnove in druge okoljske škode	površina prizadetih habitatov	Okoljska škoda	Stroški obnove
2.18	Višina zavarovalniških izplačil zaradi nesreče*	v % od kapitala zavarovalnic	Ocenjen znesek v evrih	
2.19	Zmanjšanje BDP zaradi nesreče*	v odstotnih točkah	Vrednostno (v evrih)	
2.20	Zmanjšanje tujega turističnega obiska zaradi nesreče*	procentualna ocena	Izpad dohodka	
2.21	Povečanje brezposelnosti zaradi nesreče*	v odstotnih točkah glede na stopnjo brezposelnosti pred nesrečo	Povečanje brezposel- nosti (število)	
	Škoda in stroški (v evrih)		Vsota1	Vsota2
	Skupaj škoda in stroški		Vsota 1 + Vsota 2	
	Primerjava z merili tveganja			

* tovrstni morebitni stroški oziroma škoda se ne upoštevajo v vsoti 1 in 2.

3 POLITIČNI IN DRUŽENI VPLIVI

V preglednici se na osnovi meril za ovrednotenje političnih in družbenih vplivov prikaže v treh stopnjah:

Posamezni vplivi 3.1.1 – 3.6.1	Vpliv 3.1 – 3.6	Vpliv 3
3.1.1		
3.1.2		
	Vpliv 3.1	
3.2.1		
3.2.2		
	Vpliv 3.2	
3.3.1		
3.3.2		
3.3.3		
	Vpliv 3.3	
3.4.1		
	Vpliv 3.4	
3.5.1		
3.5.2		
3.5.3		
	Vpliv 3.5	
3.6.1		
	Vpliv 3.6	
		Končna izračunana vrednost vpliva 3
		Primerjava z merili tveganja - stopnja vpliva 3

Izpolnitev teh preglednic oziroma priprava podatkov, ki jih vsebujejo te preglednice, bo omogočala neposredne primerjave vplivov različnih scenarijev tveganja in različnih tveganj med seboj, s čemer bo omogočena medsebojna primerljivost rezultatov ocen tveganja za posamezne nesreče ne le na ravni matrik tveganja za nesreče, ampak tudi na podlagi posameznih vsebin, ki bodo obravnavane v analizah tveganja.

Nosilci in sodelujoči organi lahko za posamezne vsebine, predvsem v okviru gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino pripravijo še podrobnejše »področne« preglednice, predvsem v zvezi s škodo, poškodbami in sanacijo objektov, kmetijskih in gozdnih zemljišč, vodnih teles, škodo in stroški zaradi poškodb in smrti živali ter škodo zaradi vplivov nesreče v gospodarstvu in na gospodarstvo.

- ocena stopnje zanesljivosti in verjetnosti rezultatov analiz tveganja

Stopnjo zanesljivosti in verjetnosti se oceni posebej za vse analize tveganja (vendar samo v matrikah tveganja z združenim prikazom vplivov). Ker gre v analizah tveganja lahko tudi za predpostavke in ocene, ne pa vedno za opis dejanskih razmer (za analizo, celo za reprezentativno, lahko uporabimo tudi scenarije nesreč, ki jih glede obsega še nismo doživeli), bodo rezultati nekaterih analiz tveganja lahko različno zanesljivi. Nosilec oceni realnost analize glede na izkušnje, znanje in vedenje o nesreči. Pri tem bo šlo pretežno za subjektivno in kvalitativno oceno, ki naj bo

opredeljena tristopenjsko in sicer: razmeroma zanesljivo, srednje zanesljivo in manj zanesljivo. Zanesljivost rezultatov analiz tveganja bo v nekaterih primerih vezana tudi na obseg zbranih podatkov oziroma na kakovost uporabljenih podatkov iz analiz tveganja.

V matrikah tveganja se krožec ali oznaka oziroma zapis scenarija tveganja oziroma analize posameznega tveganja glede na stopnjo zanesljivosti analize vplivov tveganja označi z eno od treh različnih barv (barve so določene v prilogi, ki prikazuje matriko tveganja za nesrečo) in kot sledi iz preglednice.

Zanesljivost rezultatov analiz tveganja bo manjša predvsem pri tistih tveganjih, ki so redka in pri tistih tveganjih, ki jih ali ki jih v večjem obsegu v Sloveniji še nismo doživeli. Večja pa bo pri analizi tistih scenarijev tveganja, ki so jim bili osnova realni dogodki, še zlasti, če so se zgodili razmeroma nedavno – nekje od osemdesetih let prejšnjega stoletja dalje. To je razumljivo, saj za take dogodke praviloma obstaja dovolj (in zadosti kakovostnih) podatkov, s katerimi se tveganje lahko ustrezno analizira. Večja zanesljivost tako scenarijev tveganja kot analiz tveganja bo praviloma tudi pri tistih nesrečah oziroma tveganjih, ki se dogajajo relativno pogosto.

Zanesljivost analiz tveganja

Zanesljivost rezultatov analize tveganj/a	Barva zapisa ali znaka v matriki tveganj/a
Razmeroma zanesljiva	črna
Srednje zanesljiva	temno siva
Manj zanesljiva	svetlo siva

Za stopnjo verjetnosti se za veliko večino analiz tveganja lahko uporabi kar stopnjo verjetnosti/pogostosti uresničitve scenarijev tveganja iz točke 3, v povezavi z merili za verjetnost nesreče.

Na osnovi rezultatov se določi najbolj reprezentativen scenarij tveganja z analizo tveganja, ki bo uporabljen za ovrednotenje tveganja za nesrečo in za primerjavo s tveganji za druge nesreče. Praviloma, ni pa nujno, je to »reasonable worst-case scenario« – najslabši še sprejemljivi scenarij tveganja. Reprezentativni scenariji tveganja so praviloma opredeljeni kot najslabši še sprejemljivi scenariji tveganja in obenem praviloma niso enaki najhujšim mogočim scenarijem tveganja. Velikost vplivov tveganja ob najhujših mogočih scenarijih tveganja je navadno večja kot to velja za vplive reprezentativnih scenarijev tveganja, verjetnost pa je manjša.

Večina evropskih držav ravno zaradi zelo nizke verjetnosti in pa zelo velikih naporov in stroškov, ki bi jih imele z zagotavljanjem zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo, pri katerih so upoštevani najhujši možni scenariji tveganja, na področju ocenjevanj tveganj za nesreče, le tem ne daje večjega poudarka. Opirajo se predvsem na najslabše še sprejemljive scenarije tveganja, ki sicer povzročijo manjše posledice, a imajo večjo verjetnost kot najhujši možni scenariji tveganja. Temu prilagajajo oziroma usmerjajo tudi prizadevanja za obvladovanje nesreč.

Je pa mogoče, da v daljšem časovnem obdobju lahko več dogodkov, ki ustrezajo pojmovanju najslabšega še sprejemljivega scenarija tveganja, povzroči večjo škodo kot enkratni pojav najhušega mogočega scenarija tveganja. Analiza reprezentativnega

scenarija tveganja bo osnova za primerjavo posameznega tveganja z ostalimi tveganji za nesreče.

5 Ovrednotenje tveganja za nesreče (merila tveganja, primerjava rezultatov analiz tveganja z merili tveganja, matrike tveganja za nesrečo, kategorizacija stopenj tveganja):

- merila tveganja (merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče)

Merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče predstavljajo osnovo za ovrednotenje vplivov, verjetnosti tveganja ter tveganja kot celote, kot osnovo za uvrščanje tveganj v matrike tveganja za nesreče ter za medsebojno primerjavo tveganj.

Ustrezno in kakovostno oblikovana merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče so izrednega pomena za ovrednotenje in realno uvrščanje vplivov tveganj in verjetnosti nesreče oziroma samih tveganj v ustrezne matrike tveganj za nesreče. Če so kriteriji »prenizki«, se lahko zgodi, da se bo večina tveganj oziroma obravnavanih vplivov uvrstila v oranžna ali rdeča polja matrik tveganja, v obratnem primeru pa se lahko večina tveganj uvrsti v zelena ali rumena polja. Realno in pričakovano bi se kakšno tveganje lahko uvrstilo v rdeča in zelena polja, nekaj v oranžna, večinoma pa v rumena polja. Zaradi tega so bila merila za ovrednotenje tveganja in verjetnosti za nesreče predmet dodatne oziroma posebne obravnave s sklopu sodelovanja med državnim koordinacijskim organom, nosilci in sodelujočimi organi spomladi 2015. Na osnovi tega so bila usklajena in sprejeta enotna merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče, ki so tudi v prilogi tega dokumenta.

Enotna merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče so bila določena za pet razredov tako za posledice (vse vrste vplivov) kot verjetnost/pogostost. Enotna merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče je določila večina evropskih držav, ne glede na to, da so lastnosti tveganj, ki so jih obravnavali, v smislu pogostosti/verjetnosti in vrste posameznih vplivov, med seboj dokaj različne. Če so enotna merila za posamezno nesrečo izrazito neustrezna, lahko nosilec izjemoma predlaga in uporabi druga. Če nosilec izjemoma predlaga druga merila od enotnih, mora v oceni pojasniti, kakšna, zakaj jih je bilo treba spremeniti in s tem seznaniti tudi Državni koordinacijski organ za ocene tveganj za nesreče.

Ker bodo ocene tveganja za posamezne nesreče lahko izdelovale tudi občine, bo v prihodnosti verjetno potrebno oblikovati merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče tudi na tej ravni, kar pa bo spričo dejstva, da so samoupravne lokalne skupnosti različne tako po svojih naravnih in družbeno geografskih značilnostih, kot po velikosti in številu ljudi, ki bivajo v njih, razmeroma zahtevna naloga.

- primerjava rezultatov analize tveganja na podlagi meril iz prejšnje alineje

V tem delu ocene bo izvedena primerjava rezultatov analiz tveganja z merili za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče. Pri tem bo potrebno upoštevati vse scenarije tveganja in analize tveganja, posebej še analizo reprezentativnega

scenarija tveganja. Grafično se to prikaže v matrikah tveganja za nesreče. Pomembno je vedeti, da te matrike tveganja za nesreče dajejo večji pomen vplivom kot verjetnosti nesreče.

- matrike tveganj/a za nesrečole

Z matrikami tveganja za nesreče se lahko grafično prikaže velikost vplivov, ugotovljenih v analizah ocen tveganja za posamezne nesreče in verjetnosti tveganja za nesreče oziroma posameznih scenarijev tveganja, če se obravnava le eno tveganje.

Matrike tveganja za nesreče imajo pet stopenj (polj) na ordinatni osi za prikaz stopenj velikosti vplivov tveganja in pet polj na abscisni osi za prikaz stopnje verjetnosti za nesrečo. Polja so obarvana od zelene do rdeče, pri čemer se vpliv in verjetnost stopnjujeta od zelene preko rumene in oranžne do rdeče barve. Obarvanost polj se glede na polja hitreje spreminja na ordinatni osi kot na abscisni, kar pomeni, da je v matrikah tveganja za nesreče večji poudarek na vplivih tveganja kot verjetnosti za nesrečo. Matrika tveganja ima skupaj 25 polj, v katera odvisno od vsebine matrike tveganj/a za nesreč/e lahko uvrstimo posamezna tveganja (ali posamezne vplive tveganja) glede na odnos med vrednostmi oziroma stopnjami v analizah ugotovljenih vplivov in merili za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo. Isto velja tudi za verjetnost tveganja. Kombinacija verjetnosti in vplivov je v matriki tveganj/a za nesrečo/e predstavljena v štirih stopnjah tveganja za nesrečo in sicer:

- majhno tveganje za nesrečo – z zeleno obarvanimi polji,
- srednje tveganje za nesrečo – z rumeno obarvanimi polji,
- veliko tveganje za nesrečo – z oranžno obarvanimi polji,
- zelo veliko tveganje za nesrečo – z rdeče obarvanimi polji.

Obstajata dve skupini matrik tveganja za nesreče:

- matrike tveganja za nesreče z razdruženim vplivom tveganja (matrika vplivov tveganja na ljudi, matrika gospodarskih in okoljskih vplivov tveganja in vplivov tveganja na kulturno dediščino, matrika političnih in družbenih vplivov tveganja), vsaka za svojo vrsto vplivov in z enovito verjetnostjo;

Tu velikost vplivov in verjetnosti tveganja prikažemo v treh ločenih – razdruženih matrikah tveganja za nesrečo in skupni matriki tveganja za nesrečo za vsak scenarij in analizo tveganja. V skupni matriki tveganja za nesrečo je verjetnost enaka kot verjetnost v posameznih matrikah tveganja za nesrečo, vplivi pa predstavljajo povprečje vseh treh skupin vplivov reprezentativnega scenarija tveganja in analize tveganja v treh posameznih matrikah tveganja za nesrečo,

- matrike tveganja za nesreče z združenim prikazom vplivov tveganja

V teh matrikah se prikaže poleg verjetnosti (ki je enovita), prikaže še skupni (povprečni) vpliv vseh treh razdruženih vplivov tveganja.

V obe vrsti matrik tveganja za nesreče so uvrščene vse analize tveganja na podlagi vseh scenarijev tveganja, posebej pa je v njih označena reprezentativna analiza tveganja (na podlagi reprezentativnega scenarija tveganja), ki tveganje predstavlja v primerjavah z drugimi tveganji oziroma v nacionalnih matrikah tveganja za nesreče. V

oceni tveganja za posamezne nesreče so torej praviloma narejene štiri matrike tveganja. Reprezentativni scenarij in analiza tveganja, sta v matrikah tveganja za nesreče vpisana s poševno pisavo. V t. i. državnih matrikah tveganj za nesreče so vsa tveganja, ki jih obsega Državna ocena tveganj za nesreče, predstavljena preko reprezentativnih scenarijev in analiz tveganja.

Stopnja skupnega oziroma povprečnega vpliva se izračuna tako, da se seštevek stopnje vplivov tveganja na ljudi, gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov tveganja na kulturno dediščino ter političnih in družbenih vplivov tveganja deli s tri ali manj, če nek vpliv ni bil ocenjen. Končna izračunana vrednost vplivov je lahko tudi decimalno število. V tem primeru je treba ugotoviti končno stopnjo skupnih (povprečnih) vplivov, ki mora biti celo število.

Primer matrike tveganja z razdruženo predstavitvijo vplivov

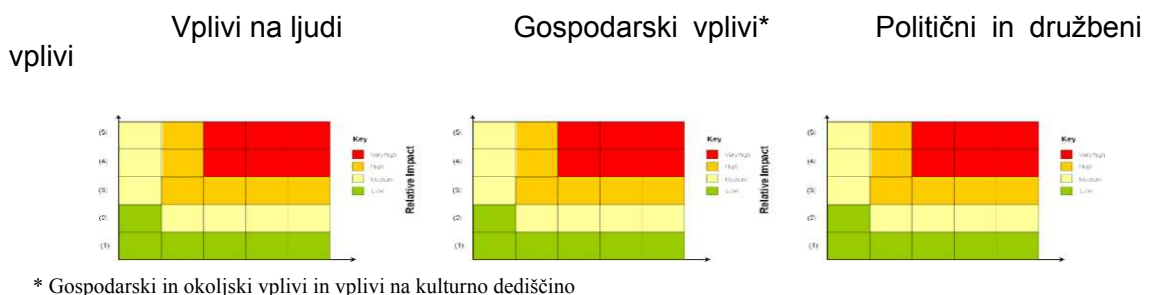
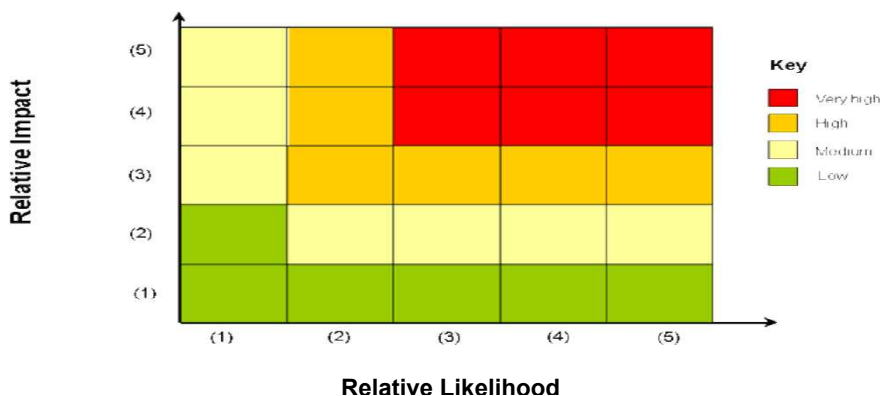

Figure 2: Risk matrix

Zgornje matrike tveganja za nesrečo so tako glede vplivov kot verjetnosti zamišljene tako, da celotno polje predstavlja eno stopnjo oziroma vrednost. Zato je treba določiti tudi razpon vrednosti, ki sodi v eno polje (kot na primer, kadar se izračunani vplivi izrazijo v decimalnem številu in sicer:

- vrednost do 1,49 – stopnja 1,
- vrednost od 1,50 do 2,49 – stopnja 2,
- vrednost od 2,50 do 3,49 – stopnja 3,
- vrednost od 3,50 do 4,49 – stopnja 4,

- vrednost od 4,50 do 5,00 – stopnja 5.

To pomeni, da se na primer velikost izračunanega vpliva 3,33 in 2,67 uvrsti v stopnjo 3, čeprav je evidentno, da je izračunana vrednost prvega vpliva zaznavno večja od drugega izračunanega vpliva. Dejanske razlike med različnimi vrednostmi vplivov tveganj ali med posameznimi tveganji bi se v takem primeru odražale preko posebne - klasične preglednice. Če bi se v določeno polje matrike uvrstilo več tveganj (ali več scenarijev tveganja), bi morali biti v polju zapisani od zgoraj navzdol glede na vrednosti izračunanih vplivov. To vedno velja le, če je v matriko tveganja za nesrečo vključenih več scenarijev tveganja oziroma več tveganj.

Zgoraj omenjeni način je ustrezen zlasti za prikaz političnih in družbenih vplivov ter za prikaz skupnih (povprečnih) vplivov tveganja za posamezno nesrečo ali za več nesreč. Za vplive na ljudi ter gospodaske in okoljske vplive in vplive na kulturno dediščino se za posamezne nesreče kot tudi za posamezne analize tveganja določene spodnje in zgornje vrednosti pragov za vsako polje matrike tveganja (npr. za vplive na ljudi je to npr. vrednost od 5 do 10 mrtvih, za verjetnost pa pojav nesreče enkrat na od 5 do 25 let).

V prilogi je dokument, v katerem je opisan način izračuna vrednosti in določitve stopnje posameznih in skupnih vplivov rezultatov analiz tveganja oziroma tveganja.

Velika večina držav članic tveganja za nesreče prikazuje in vrednoti na enak ali podoben način, kot je to urejeno v Republiki Sloveniji. Obstaja namreč tudi drug način prikaza vplivov, za katero se nismo odločili in sicer na način, da bi os matrike tveganja za nesrečo, ki prestavlja vplive, bila izdelana v obliki merskega traku. V tem primeru bi vplive (na primer politične in družbene oziroma povprečne/skupne vplive (v matrikah z združenim vplivom posameznih analiz tveganj in tveganj) v matriko tveganja lahko »locirali«
bolj natančno. Enak pristop se lahko uveljavi tudi glede verjetnosti. Vendar tak pristop evropske smernice niso predvidele, čeprav nekatere države članice matrike tveganja za nesreče pripravljajo tudi na tak način.

- kategorizacija stopenj tveganja

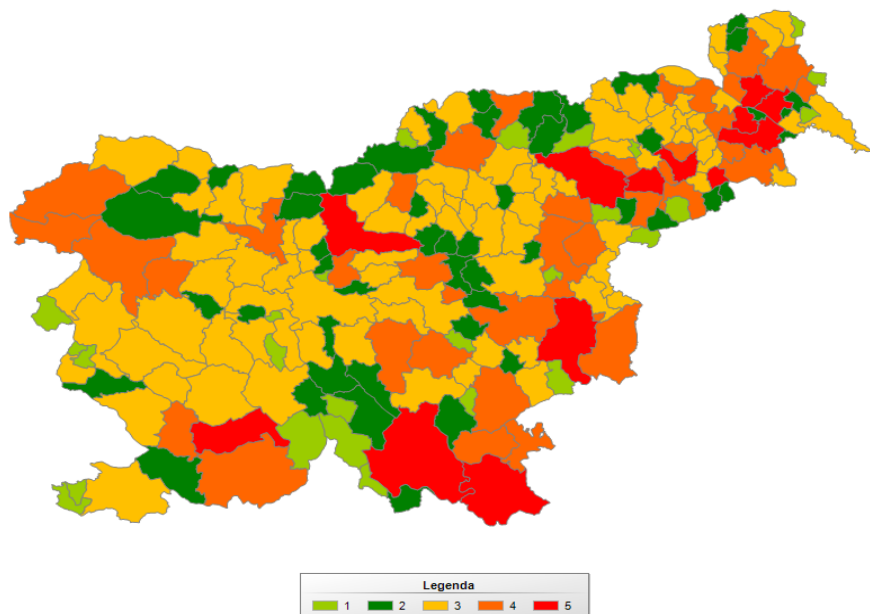
Merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo in matrike tveganja za nesreče, zlasti združena – državna matrika tveganj za nesreče, predstavljajo osnovo za prikaz, katere nesreče nas najbolj ogrožajo in katerim je treba posvetiti največjo pozornost pri obvladovanju na splošno (na primer poplavam večjo kot neki drugi nesreči). V tem delu bo treba ugotoviti oziroma določiti stopnje tveganja za neko nesrečo tudi na ravni regij, zlasti pa občin, torej ne več krovno - nacionalno, pač pa znotraj države. Nosilec na podlagi določenih meril praviloma uvrsti občine, regije, in druga zaokrožena območja in mikroobmočja v pet stopenj tveganja. Pri tem bodo vplivi nesreče pri večini nesreč oziroma tveganj verjetno pomembnejši kot verjetnost. Te kategorizacije bodo lahko podlaga za razne aktivnosti in odločitve v povezavi z določenim tveganjem (prostorsko načrtovanje, preventivni ukrepi, prioritizacija investicij v zvezi s preventivnimi ukrepi (vrsta ukrepov, lokacija izvedbe ukrepov) ter za odziv na nesreče.... Z grafičnim prikazom stopnje tveganj po posameznih območjih se obenem zadosti tudi »mappingu«
v evropskih smernicah.

Notranja kategorizacija tveganja sicer ni izrecno obravnavana v evropskih smernicah kot del zaželjene vsebine v ocenah tveganja za nesreče. Po drugi strani pa naj bi bile ocene tveganj za nesreče osnova tudi za načrtovanje, prioritiziranje in izvajanje

preventivnih in drugih ukrepov za zmanjšanje vplivov in pogostosti nesreč, zato dejansko ta vsebina mora biti del ocene tveganja za posamezno nesrečo ali pa mora biti v oceni vsaj izvedena navezava na že izvedene notranje kategorizacije konkretnega tveganja kje drugje, seveda, če so ustrezne.

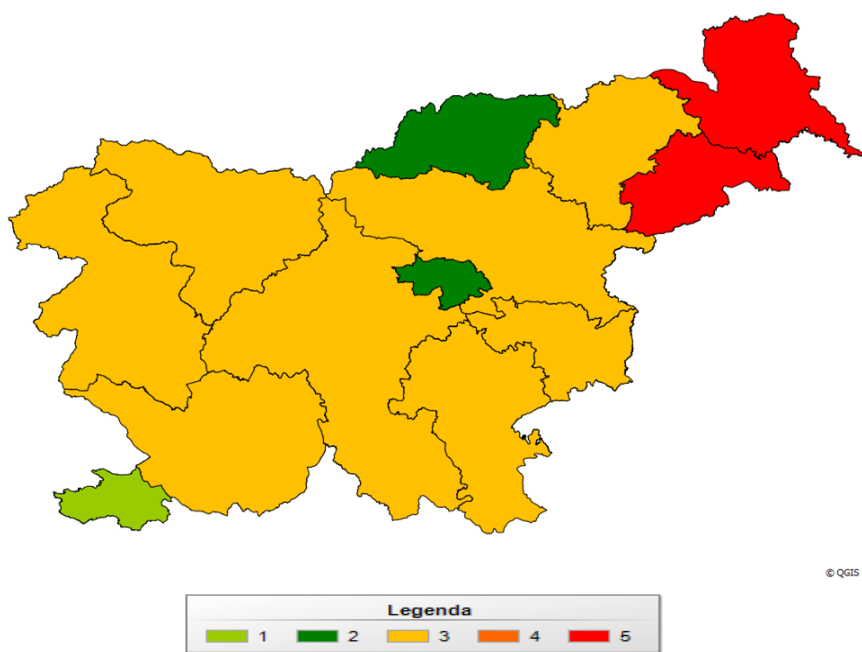
Za načrtovanje, izvajanje in prioritiziranje preventivnih in drugih ukrepov za zmanjšanje vplivov in pogostosti nesreč ni pomembna samo splošna razvrstitev nesreč (na primer v skupni - državni matriki vseh obravnavanih tveganj za nesreče, kar se izdela v Državni oceni tveganj za nesreče), ampak tudi ugotavljanje razlik v tveganju, ogroženosti... med območji zaradi ene same nesreče. S tem lahko ugotovimo, da je na primer neko porečje zaradi poplav oziroma zaradi katerekoli druge nesreče bolj ogroženo kot drugo, ali neka občina bolj kot druga, enako lahko ugotavljamo za območje neke regije ali za mikroobmočja. Navedeno je namreč osnova za načrtovanje in izvajanje aktivnosti, ki zmanjšajo možnost nastanka nesreče, predvsem pa posledice nesreč.

Primer, kako lahko izgleda takšna karta za pregled na nivoju občin:

- Stopnja tveganja
- 1- zelo majhna ali nična
 - 2- majhna
 - 3- srednja
 - 4- velika
 - 5- zelo velika

Še opcija, kakšen bi bil lahko prikaz za regije.

Stopnja tveganja

- 1- zelo majhna ali nična
- 2- majhna
- 3- srednja
- 4- velika
- 5- zelo velika

Vsekakor je treba take prikaze in ugotovitve, če je le mogoče, prikazati na ravni lokalnih skupnosti, če pa narava tveganja to dopušča (npr. poplave), pa je zelo priporočljivo oziroma celo nujno izdelati prikaze tudi še na manjših območjih. Ravno tako bi bilo priporočljivo te rezultate interpretirati tudi na ravni regij, pri čemer pa se postavlja vprašanje, katerih regij. Možnosti je več: da se izvede regionalizacija, kakršna se uporablja v okviru Uprave RS za zaščito in reševanje ali na način, kot ima regionalizacijo urejeno nosilec, lahko pa tudi prek statističnih regij. Dokumenti, ki jih pripravlja MOP v zvezi s podnebnimi spremembami, pri prikazih v ta namen oziroma za to raven na primer upoštevajo statistične regije. Ko bodo ustanovljene uradne regije, se bo ta pristop lahko poenotil oziroma bi bil tak pristop smiseln.

Poleg navedenega se lahko izvede tudi prikaz na večjih zaokroženih območjih, npr. porečjih itd.

Pri ugotavljanju tovrstnih tveganj verjetno ne bi bilo dovolj upoštevati samo scenarijev tveganja in analiz tveganja, uporabljenih za matrice tveganja za nesreče (v večini primerov ti scenariji tveganja niti ne bodo zajemali celotne države), ampak bi morali pri ugotavljanju tovrstnega tveganja zajeti območje celotne države. Tudi merila za ugotavljanje notranje kategorizacije tveganja bi morali biti oblikovana drugače kot merila za ovrednotenje tveganj, predvsem pa bi morala biti prilagojena obravnavanemu tveganju. Iz tega izhaja, da bi takšna merila moral izdelati nosilec. Na ta način bi tudi znotraj nekega tveganja kot pojava (npr. poplave) lahko dobili natančno sliko, kje, koliko in kakšne ukrepe je treba izvesti, da bi se tveganje/ogroženost v bodoče lahko zmanjšala. Na podlagi teh rezultatov bi lažje izvajali tudi ustrezno prostorsko

načrtovanje in načrtovanje obvladovanja tveganja za nesrečo, katerega spada tudi načrtovanje odziva na obravnavano nesrečo, pomembnejši del pa so predvsem preventivni in drugi ukrepi, s katerimi se lahko zmanjša možnost nastanka nesreče in/ali njena verjetnost.

Iz navedenih razlogov bi bilo lahko to poglavje precej obsežno in v takih primerih ni nujno, da bi bila celotna vsebina del ocene tveganja za posamezno nesrečo. Pri poplavah so na primer izdelani številni obsežni dokumenti, iz katerih je razvidna poplavna ogroženost, kako se je pripravila metodologija ugotavljanja ogroženosti, kakšni so rezultati itd. Če so takšni dokumenti že izdelani, se v oceni tveganja za obravnavano nesrečo to navede in se za to poglavje pripravijo samo povzetek rezultatov in ustrezni kartografski pregledi. V takem primeru bi bila v določenih primerih potrebna le prekategorizacija že dobljenih rezultatov v pet kategorij tveganja (na primer poplavna ogroženost, ki jo je leta 2011 ugotavljal MOP v Predhodni državni oceni poplavne ogroženosti, je opredeljena s sedmimi razredi, za potrebe ocen tveganja za nesreče bi jih bilo na primer treba preoblikovati v pet razredov). Obenem pa je treba v oceni tveganja za posamezno nesrečo natančno navesti naslove in povezave na dokumente, ki določen pojav obravnavajo z vidika notranje kategorizacije tveganja.

Za tveganja, kjer pa takšni dokumenti ne obstajajo, se lahko za notranjo kategorizacijo začasno uporabi tudi že obstoječa ugotovljena ogroženost samoupravnih lokalnih skupnosti in regij iz nekaterih obstoječih državnih ocen ogroženosti, ki jih je med letoma 2012 in 2016 pripravila Uprava RS za zaščito in reševanje. Takšen pristop je bil prevzet pri večini ocen tveganja za posamezne nesreče, izdelanih leta 2015. Tudi v tem primeru se navede vir. Vseeno pa je treba poudariti, da je takšna rešitev lahko le začasna in da je v takih primerih v doglednem časovnem obdobju treba izdelati ustrezna oziroma bolj strokovna merila in na njihovi podlagi nato tudi izvesti ustrezno kategorizacijo tveganja za obravnavano nesrečo.

Pri nekaterih tveganjih notranja kategorizacija za potrebe preventive mogoče niti ne bo smiselna, zaradi nepredvidljivosti dogodka ali pa bo treba uporabiti parametre, bolj primerne za ugotavljanje ogroženosti (npr. terorizem). Za večino drugih nesreč pa bo notranja kategorizacija skupaj s scenariji tveganja in analizami tveganja lahko podlaga tudi za načrtovanje prioritet, na primer na katerih področjih (ne v teritorialnem smislu!) se bo vlagalo (npr. pri žledu ne v gozdarstvo, pač pa v distribucijo in prenos električne energije ter npr. v železniško infrastrukturo in celo »globlje« - npr. da se bodo organi, pristojni za promet, na primer, na podlagi tega odločali, kakšne poteze se bodo na področju železniškega prometa izvedle v prihodnosti: ali vlaganje v železniško »nepremično« infrastrukturo (proge, signalno-varnostne naprave, obnova (npr. ponovna elektrifikacija prizadetih prog (opremljenost prog) ali na primer v vozni park, ki za delovanje ne potrebuje električne energije (nakup dizelskih lokomotiv namesto električnih...) ali na primer celo v aktivnosti, ki bodo bolj intenzivirale druge prometne sisteme, ki niso tako občutljivi na žled kot na primer železniški promet ipd). To pa je že področje, kjer prihajamo proti prilagajanju na tveganja oziroma kjer govorimo o obvladovanju tveganj za nesreče oziroma zmožnostim oziroma ocenjevanju zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče.

O potrebi in izvedbi kategorizacije stopenj tveganja odloča vsak nosilec v skladu s svojimi pristojnostmi.

6 Tematski prikazi (grafične prikaze, karte, preglednice, slike in drugo)

Tematski prikazi so lahko umeščeni v vsebino ocene tveganja za posamezno nesrečo preko celotne vsebine ocene tveganja za posamezno nesrečo. Sem lahko sodijo tudi razne karte, ki zajemajo območja prizadetosti zaradi nesreče, karte območij, ki jih obravnavajo scenariji in analize, razne karte nevarnosti in ogroženosti ipd, fotografije, ki prikazujejo posledice nesreč, ki so se že zgodile oziroma ki so bile upoštevane pri opisu nesreče kot pojava ali pri pripravi scenarijev tveganja. Vsebina je lahko oblikovana kot samostojno poglavje, zaželeno pa je, da se jo upošteva prek vsebine, kot je določena za izdelavo ocen tveganja za posamezne nesreče.

7 Povzetek ocene tveganja za posamezno nesrečo

V povzetku, vključno z matrikami tveganja za nesrečo iz točke 5, nosilec predlaga vsebino teksta s področja obravnavanega tveganja za vsebino Državne ocene tveganj za nesreče. V povzetku je treba predstaviti metodološki pristop, opis pojava, največje nesreče in njihove posledice, pripravo in vsebino scenarijev tveganja, s posebnim poudarkom na scenariju tveganja, ki bo osnova za reprezentativno analizo določenega tveganja ter za vse scenarije ugotovljeno/ocenjeno verjetnost, opis glavnih vplivov, dobljenih z analizo tveganja, vključno z verjetnostjo in zanesljivostjo analiz tveganja, tri razdružene matrike tveganja za nesrečo, ki predstavljajo posamezne vplive ter posebej še matriko tveganja za nesrečo, ki predstavlja združene vplive obravnavanega tveganja. Najbolj bistvene podatke iz analize vplivov tveganja se lahko predstavi tudi v predpripravljenih preglednicah (kar je zlasti pomembno za predstavitev gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino), prav tako se lahko v povzetku objavijo posamezne fotografije tistih tveganj, ki so bili analizirani na podlagi realnih nesreč. V povzetku ocene se opiše tudi potek izdelave naloge, vključno z opisom usklajevanja z javnostjo in sosednjimi državami, če je bilo to potrebno oziroma izvedeno. Obvezen je tudi prikaz treh preglednic iz poglavja 4, ki se nanašajo na reprezentivni scenarij tveganja in pripadajočo analizo tveganja. Zaželen obseg zaključka je vsaj 10 do 15 strani.

DODATNE VSEBINE

V ocenah tveganja za posamezne nesreče, na katere posredno ali neposredno vplivajo podnebne spremembe, zlasti v analizo in ovrednotenje tveganja, morajo biti vključene tudi vsebine, povezane s podnebnimi spremembami, z oceno tveganja zaradi podnebnih sprememb in z akcijskim načrtom prilagajanja na podnebne spremembe. To vsebino vedno zagotovi organ, pristojen za področje podnebnih sprememb. Ta vsebina naj bi bila v ocenah tveganja za posamezne nesreče, na katere vplivajo podnebne spremembe, ki bodo izdelane od leta 2017 dalje, vedno vključena ni ne več ločeno oziroma naknadno obravnavana, tako kot je to bilo pri nekaterih ocenah tveganja za posamezne nesreče, izdelane v letu 2015. Ob tem je treba dejstvo, da scenariji tveganja in analize tveganja že vsebujejo vplive, ki jih bodo povzročile bodoče podnebne spremembe, v oceno jasno zapisati. Zaradi bodočih podnebnih sprememb se bo lahko spremenila intenzivnost neke nesreče, lahko se bodo spremenili vplivi tveganja, ter krajevna, časovna in višinska razporeditev vplivov (pri poplavih bo na primer več poplav mogočih tudi pozimi in tudi v višjeležečih območjih), lahko se bo

spremenila tudi pogostost oziroma verjetnost (pri poplavah bo tako običajnih kot hujših poplavnih dogodokv več kot doslej). Navedeni izsledki lahko po ovrednotenju vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo preko meril za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo (meril tveganja) znatno spremenijo položaj vplivov in verjetnosti posameznih scenarijev tveganja in analiz tveganja v matrikah tveganja za posamezne nesreče oziroma posameznih tveganj za nesreče v okviru državnih matrik tveganj za nesreče v Državni oceni tveganj za nesreče.

V ocene tveganja za posamezne nesreče se lahko vključijo tudi predlogi preventivnih in drugih ukrepov za preprečevanje ali zmanjšanje možnosti za nastanek nesreče, predlogi za obvladovanje tveganja za nesreče, ukrepi za omilitev vplivov tveganja ter predlogi ukrepov za sistemsko ureditev obvladovanja tveganja na podlagi veljavnih politik, aktov in strateških dokumentov s področja obravnavanega tveganja ter druge vsebine, ki jih določajo posamezni predpisi, povezani s tveganji.

Zgoraj navedena vsebina je objavljena kot pomoč nosilcem in drugim sodelujočim v procesu izdelave ocen tveganja za posamezne nesreče.

Nosilci za svoje potrebe lahko pripravijo tudi podrobnejše opise vsebin ocen tveganja za posamezne nesreče, ki pa morajo biti v izhodiščih usklajena z vsebinami za izdelavo ocen tveganja za posamezne nesreče, ki jih je pripravila Uprava RS za zaščito in reševanje.

Podrobnejša vsebina, vezana na ocene tveganja za posamezne nesreče, se bo po potrebi lahko še spreminjala in dopolnjevala.

V prilogi so objavljene definicije pojmov s področja ocenjevanja tveganj za nesreče, enotna merila za ovrednotenje vplivov tveganja in verjetnosti za nesreče (merila tveganja) ter dokument, ki obravnava postopke primerjave podatkov, dobljenih iz analiz tveganja z merili tveganja ter uvrščanje tveganj/a v matriko tveganj/a za nesrečo/e.

Ta dokument nadomešča drugo različico št. 007-22/2014-216-DGZR z dne 26. 5. 2015.

Darko But
Sekretar
Generalni direktor

Priloge:

- priloga 1: Razlaga pojmov
- priloga 2: Pregled metod
- priloga 3: Scenarij tveganja
- priloga 4: Struktura prikaza analize tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo
- priloga 5: Pristojnosti sodelujočih organov za posredovanje podatkov o vplivih tveganja za nesreče
- priloga 6: Merila tveganja
- priloga 7: Primerjava rezultatov analiz tveganja z merili tveganja ter uvrstitev rezultatov v matrike tveganja za nesreče
- priloga 8: Matrika tveganja za nesrečo